

Sammanfattning

CAN har sedan 1988 samlat in uppgifter om gatuprisutvecklingen för ett antal narkotikasorter. Med gatupris avses priset vid köp av små mängder i konsumentled. Sedan 2010 inhämtas även priser för handel med större partier, det vill säga grossistpriser. Från 2017 följs också gatupriser för insmugglad alkohol och tobak. Datainsamlingen görs två gånger per år, med en webbenkät riktad till rapportörer i Sveriges 27 polisområden.

Under 2022 skedde prisökningar på bland annat energi och livsmedel. Narkotikapriserna förblev dock i stora drag oförändrade jämfört med 2021. Inte heller under pandemiåren 2020–21 påverkades narkotikapriserna i någon nämnvärd grad mot 2019. Sedan detta år har kokain exempelvis kostat runt 900 kronor grammet och amfetamin 200 kronor per gram.

Ett undantag från den förhållandevis stabila prisbilden under senare år utgörs av cannabis. Detta beror på att det uppstod en minskad tillgång på hasch internationellt. Det skedde redan innan covid-19 bröt ut i Europa. Denna tillgångsminskning kan sedan ha förstärkts av reserestriktionerna under pandemin. Detta ledde till att gatupriserna på hasch, men även marijuana, ökade i Sverige under 2020. År 2022 kostade dessa substanser omkring 110 respektive 125 kronor per gram. Det är högre nivåer jämfört med 2019, även om haschpriserna delvis återgått till tidigare prisbild.

För vissa narkotikasorter finns priser inrapporterade sedan slutet av 1980-talet. Generellt har priserna sjunkit sen dess och det har dessutom skett en halvering av kronans värde, enligt SCB:s konsumentprisindex. Sammantaget har detta lett till att de reala priserna på exempelvis heroin och amfetamin fallit till en fjärdedel jämfört med startåret 1988. Även hasch- och kokainpriserna har sjunkit och är idag halverade, återigen med hänsyn tagen till inflationen. Den största delen av dessa prisfall inträffade redan innan millennieskiftet, även om de fortsatt därefter, inte minst till följd av senaste årets inflation.

Under 2022 tillfrågades rapportörerna vilka läkemedel de uppfattade som oftast förekommande i missbrukssyfte i sitt polisområde. Den vanligaste läkemedelskategorin var smärtstillande läkemedel (opioider) och den vanligaste substansen i denna kategori var tramadol. Den näst vanligaste kategorin var lugnande medel (bensodiazepiner) och alprazolam var den vanligaste substansen. Av de rapportörer som kunde ange läkemedlets ursprung uppfattade tre fjärdedelar att smuggling var den vanligaste källan, resten angav sjuk- eller beroendevård.

Valideringar mot andra datakällor visade på relativt likartade prisnivåer (nationellt) och likartade trender (internationellt). Detta leder till slutsatsen att de insamlade prisuppgifterna speglar nivå och utveckling förhållandevis väl.